

Súd: Okresný súd Prievidza
Spisová značka: 7C/209/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3815210202
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 08. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Danko Lauková
ECLI: ECLI:SK:OSPD:2015:3815210202.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prievidza sudcom JUDr. Dankou Laukovou v právnej veci navrhovateľa AB 1 B. V., registračné číslo: 560 07 043, so sídlom Amsterdam, Strawinskylaan 933, Holandské kráľovstvo, zast. Advokátska kancelária GOLIAŠOVÁ GABRIELA s.r.o., ul. Piaristická č. 707/25, Trenčín, IČO: 47234679 proti odporcovi W. W., nar. XX.X.XXXX, bytom R. č. 256, o zaplatenie 206,95.- eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

Návrh **z a m i e t a .**

Odporcovi náhradu trov konania **n e p r i z n á v a .**

o d ô v o d n e n i e :

Navrhovateľ návrhom zo dňa 11.6.2015, podaným prostredníctvom právneho zástupcu domáhal sa proti odporcovi zaplatenia 206,95.- eur s príslušenstvom.

Návrh odôvodnil tým, že dňa 24.6.2011 medzi jeho právnym predchodcom a odporcom bola uzavretá Úverová zmluva č. XXXXXXXXXXX, predmetom ktorej bol záväzok veriteľa poskytnúť mu úver vo výške 950.- eur, a záväzok odporcu poskytnutý úver spolu s úrokmi splatiť v 60 mesačných splátkach po 32,74.- eur. Odporca nedodrжал platobnú disciplínu, preto ho veriteľ vyzval k splateniu celého úveru čerpaného na základe zmluvy. Ku dňu podania žalobného návrhu dlh predstavuje 206,95.- eur a pozostáva z: úroku 0,70.- eur, zosplatennej istiny.

Navrhovateľ a jeho právny zástupca neprítomnosť na určenom termíne pojednávania ospravedlnili. Súhlasili, aby súd vec prejednal a rozhodol v ich neprítomnosti.

Odporca v účastníckej výpovedi potvrdil, že podpis na úverovej zmluve je jeho vlastnoručným podpisom. Nepamätal si, aké konkrétne informácie o podmienkach zmluvy, mu poskytol obchodný zástupca veriteľa. Oznámenie o postúpení pohľadávky mu bolo doručené.

Súd vo veci vykonal dokazovanie oboznámením sa s oznámením o postúpení pohľadávky, s podacím hárkom, s Úverovou zmluvou zo dňa 24.6.2011, s Úverovými podmienkami, s výzvou k splateniu celého úveru, s podacím hárkom, s výpisom čerpania, splátok a úhrad, so špecifikáciou.

Z vykonaného dokazovania súd zistil nasledujúci skutkový stav:

Dňa 24.6.2011 medzi právnym predchodcom navrhovateľa a odporcom bola uzavretá Úverová zmluva č. 4106100980, na základe ktorej pôvodný veriteľ poskytol odporcovi úver vo výške 950.- eur, ktorý sa ako dlžník zaviazal uhradiť v 60 mesačných splátkach po 32,74.- eur, s ročnou úrokovou sadzbou 26,10%. V zmluve je uvedená celková čiastka splatná spotrebiteľom 1.825,80.- eur, RPMN od 33% do 34,60%, priemerná hodnota RPMN 25,85%, poplatok za vedenie účtu (zahrnutý v splátke) 1,99.- eur, lehota splatnosti 60 mesiacov po poskytnutí úveru, a to do 15. dňa v poslednom mesiaci s tým, že prvá splátka je splatná po mesiaci od dátumu poskytnutia úveru, a pokiaľ kalendárny mesiac nasledujúci po poskytnutí úveru neobsahuje poradové číslo dňa poskytnutia úveru, je splatnosť prvej splátky posledný deň v tomto kalendárnom mesiaci, dátum splatnosti druhej a nasledujúcich splátok je vždy 15. deň v kalendárnom mesiaci, počínajúc kalendárnym mesiacom nasledujúcim po mesiaci, v ktorom je splatná prvá splátka. Podľa zmluvy presná hodnota RPMN závisí na dni poskytnutia úveru, a že klient súhlasí s tým, že presnú výšku RPMN mu spoločnosť oznámi po poskytnutí úveru. Zo zmluvy vyplýva, že jej neoddeliteľnou súčasťou sú Úverové podmienky spoločnosti Home Credit Slovakia, a.s.. Z predloženého výpisu čerpania, splátok a úhrad vyplýva, že odporca z titulu predmetnej zmluvy uhradil 1.500,30.- eur. Listom zo dňa 17.9.2014 právny predchodca navrhovateľa vyzval odporcu k splateniu celého čerpaného úveru na základe zmluvy vo výške 727,78.- eur, a to v lehote 15 dní odo dňa odoslania výzvy. Dňa 7.11.2014 pôvodný veriteľ, prostredníctvom právneho zástupcu odporcovi oznámil, že pohľadávku z predmetnej úverovej zmluvy Zmluvou o postúpení pohľadávok postúpil navrhovateľovi.

Podľa § 2 písm. d/ zák. č. 129/2010 Z. z. v znení platnom ku dňu 24.6.2011 zmluvou o spotrebiteľskom úvere je zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom.

Podľa § 2 písm. i/ citovaného zákona ročnou percentuálnou mierou nákladov sú celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom, vyjadrené ako ročné percento z celkovej výšky spotrebiteľského úveru podľa § 19.

Podľa § 9 ods. 1 veta prvá citovaného zákona zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu.

Podľa § 9 ods. 2 citovaného zákona zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať náležitosti uvedené pod písm. a/ až y/.

Podľa § 11 ods. 1 písm. a/ druhá časť vety, písm. b/ citovaného zákona poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a/ až k/, r/ a y/ a § 10 ods. 1 je v zmluve o spotrebiteľskom úvere uvedená nesprávne ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa.

Hodnotením skutkového stavu veci dospel súd k právnemu záveru, že návrh nie je podaný dôvodne, preto ho zamietol.

Vecná legitímácia vyjadruje postavenie účastníka konania v hmotnoprávnom vzťahu. Účastník, ktorý je nositeľom tvrdeného hmotného práva alebo oprávnenia (ak je navrhovateľom), má aktívnu vecnú legitímáciu. Účastník, ktorý je nositeľom hmotnoprávnej povinnosti (záväzku), má pasívnu vecnú legitímáciu.

Podľa § 524 ods. 1 Občianskeho zákonníka veriteľ môže svoju pohľadávku aj bez súhlasu dlžníka postúpiť písomnou zmluvou inému.

Podľa § 526 ods. 1 veta prvá Občianskeho zákonníka postúpenie pohľadávky je povinný postupca bez zbytočného odkladu oznámiť dlžníkovi.

Podľa § 526 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ak postúpenie pohľadávky oznámi dlžníkovi postupca, nie je dlžník oprávnený sa dožadovať preukázania zmluvy o postúpení.

Postúpenie pohľadávky spočíva v tom, že na základe zmluvy uzavretej medzi doterajším veriteľom (postupcom) a treťou osobou (postupníkom) postúpi pôvodný veriteľ svoju pohľadávku proti dlžníkovi novému veriteľovi. K platnosti Zmluvy o postúpení pohľadávky sa nevyžaduje súhlas dlžníka, musí však byť o postúpení vyzoomený. Oznámenie je jednostranný právny úkon adresovaný dlžníkovi. Túto povinnosť zákon ukladá pôvodnému veriteľovi, a to bez zbytočného odkladu. Ak pôvodný veriteľ postúpenie pohľadávky dlžníkovi už oznámil, ten už nemôže požadovať od nového veriteľa, aby preukazoval Zmluvu o postúpení, a je povinný mu plniť.

Zmluva o postúpení pohľadávok medzi navrhovateľom a pôvodným veriteľom ako postupcom bola uzavretá dňa 17.9.2014 (č. l. 45). Postúpenie pohľadávky odporcovi, ako dlžníkovi postupca oznámil písomným podaním zo dňa 7.11.2014, prostredníctvom právneho zástupcu. Odporca v účastníckej výpovedi potvrdil, že oznámenie o postúpení pohľadávok mu bolo doručené.

Navrhovateľ je aktívne legitimovaným subjektom v konaní.

Dňa 24.6.2011 medzi právnym predchodcom navrhovateľa a odporcom bola uzavretá Úverová zmluva č. XXXXXXXXXXXX. Pôvodný veriteľ uzatváral zmluvu v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti, čo je zrejme aj z výpisu z obchodného registra, kde týmto predmetom (okrem iných) je poskytovanie úverov. Z tohto dôvodu sa právny predchodca navrhovateľa považuje za dodávateľa. Z obsahu zmluvy nevyplýva, že by odporca pri jej uzatváraní konal v rámci predmetu obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti, a preto sa považuje za spotrebiteľa. Zo samotnej zmluvy a jej Úverových podmienok je zrejme, že odporca nemohol individuálne ovplyvniť ich obsah, boli už vopred pripravené na predtlačenom formulári, lebo sa uzatvárali vo viacerých prípadoch pre veľký počet spotrebiteľov. Právny vzťah, ktorý vznikol z uzavretej zmluvy súd posúdil ako vzťah podľa zákona číslo 129/2010 Z.z.. Predmetom zmluvy bolo dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov vo forme úveru a záväzok odporcu, ako spotrebiteľa poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom. Pôvodný veriteľ poskytol odporcovi úver vo výške 950.- eur, ktorý mal uhradiť v 60 mesačných splátkach po 32,74.- eur, s ročnou úrokovou sadzbou 26,10%. Podľa § 9 ods. 2 písm. f/, j/, k/ zák. č. 129/2010 Z.z. v znení platnom ku dňu 24.6.2011 Zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať dobu trvania Zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru, ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia Zmluvy o spotrebiteľskom úvere, výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadne poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia. Zmluva č. XXXXXXXXXXXX uvedené obsahové náležitosti neobsahuje, resp. sú uvedené nesprávne. V zmluve uvedený údaj: lehota splatnosti 60 mesiacov po poskytnutí úveru, a to do 15. dňa v poslednom mesiaci a vety následne uvedené malým písmom: „Prvá splátka je splatná po mesiaci od dátumu poskytnutia úveru. Pokiaľ kalendárny mesiac nasledujúci po poskytnutí úveru neobsahuje poradové číslo dňa poskytnutia úveru, je splatnosť prvej splátky posledný deň v tomto kalendárnom mesiaci. Dátum splatnosti druhej a nasledujúcich splátok je vždy 15. deň v kalendárnom mesiaci, počínajúc kalendárnym mesiacom nasledujúcim po mesiaci, v ktorom je splatná prvá splátka“, nie je naplnením zákonnej náležitosti uvedenej v ustanovení § 9 ods. 2 písm. f/ zák. č. 129/2010 Z. z. v znení platnom ku dňu 24.6.2011. Významom ustanovenia § 9 ods. 2 písm. f/ zák. č. 129/2010 Z. z. v znení platnom ku dňu uzavretia predmetnej zmluvy je (aj podľa dôvodovej správy), aby spotrebiteľ bol už pri jej podpise informovaný ako dlho je povinný plniť si svoje povinnosti vyplývajúce mu zo zmluvy, t. j. splácať istinu, úroky a iné poplatky. Vyžaduje sa teda časová (dátumová) špecifikácia konečnej splatnosti úveru, ktorá je dodávateľom určená na základe vstupných údajov (týmto sú: dátum poskytnutia úveru, splatnosť prvej splátky, frekvencia, výška a počet splátok). Je potom úlohou dodávateľa, aby uvedené vstupné údaje matematicko-logickými operáciami premietol do konkrétneho (jedného) časového údaja, ktorý bude konečnú splatnosť spotrebiteľského úveru predstavovať. Pokiaľ teda predmetná zmluva údaj o konečnej splatnosti neobsahuje, nemožno mať za to, že tento nedostatok možno nahradiť apelovaním na potencionálnu aktivitu odporcu ako spotrebiteľa, ktorá by viedla k určeniu splatnosti spotrebiteľského úveru matematickými operáciami z

iných, v zmluve dostupných údajov. Konečná splatnosť úveru musí byť určená konkrétnym časovým okamihom zreteľne tak, aby spotrebiteľ mohol pred vstupom do úverového vzťahu zohľadniť aj dĺžku jeho riadneho trvania, a tým realizovať najvhodnejšiu voľbu medzi viacerými úverovými produktmi, resp. dodávateľmi (porovnaj aj rozhodnutie Krajského súdu Banská Bystrica č. 16Co 315/2012). Podľa Krátkeho slovníka slovenského jazyka význam slova „konečná - konečný“ je i: ktorý je na konci, posledný a v súvislosti s § 9 ods. 2 písm. f/ citovaného zákona je potom možné vyvodiť, že spotrebiteľ už musí pri uzavretí zmluvy vedieť, kedy (dátum) uplynie čas splácania. V zmluve zo dňa 24.6.2011 v bode 40. je uvedené: RPMN 33% do 34,60%, pričom následne je uvedená drobným písmom poznámka: „Presná hodnota RPMN závisí na dni poskytnutia úveru. Klient súhlasí s tým, že presnú výšku RPMN mu spoločnosť oznámi po poskytnutí úveru“. Súd poukazuje na to, že v zmysle zák. č. 129/2010 Z. z. údaj o RPMN musí byť vyjadrený ako ročné percento (§ 2 písm. i) z celkovej výšky spotrebiteľského úveru, a nie ako rozpätie tohto údaju, lebo potom nie je určitý a konkrétny. Je na ťarchu veriteľa, že poskytol bezhotovostne spotrebiteľovi - odporcovi na jeho účet úver s tým, že nevedel určiť presný termín jeho poskytnutia. V Hlave 4. Úverových zmluvných podmienok spoločnosti Home Credit Slovakia, a.s. má veriteľ predformulované, že úver je klientovi poskytnutý v okamihu prijatia finančnej čiastky v hotovosti alebo tretím dňom odo dňa odoslania predmetnej čiastky z účtu spoločnosti na bankový účet určený klientom. V prejednávanej veci bol úver poskytnutý odporcovi na jeho účet, preto právnenému predchodcovi navrhovateľa musel byť v skutočnosti známy presný dátum poskytnutia úveru tak, ako má určené v Úverových zmluvných podmienkach. Veriteľovi pri jasne stanovených podmienkach a nákladoch úveru, nemohlo tak nič brániť uviesť presný údaj o RPMN. Rovnako nemohla byť individuálne vyjednaná dohoda, že klient - spotrebiteľ súhlasí s tým, že presnú výšku RPMN mu (odporcovi) spoločnosť oznámi po poskytnutí úveru. Takáto zmluvná dohoda je v neprospech odporcu, ktorý v čase, keď zmluvu podpisoval, nemal jasnú predstavu o celkových nákladoch spojených so spotrebiteľským úverom tak, ako je v zák. č. 129/2010 Z. z. definovaná RPMN, pričom táto nemôže byť dodatočne určená jednostranne len veriteľom. RPMN potom v zmluve nie je uvedená správne (§ 11 ods. 1 písm. b/ zák. č. 129/2010 Z. z.). Pokiaľ ide o ustanovenie § 9 ods. 2 písm. k/ zák. č. 129/2010 Z. z., tak jeho účelom je informácia pre spotrebiteľa, aby vedel rozlíšiť aká časť splátky bude použitá na istinu, úrok a iné poplatky. To mu tiež umožňuje zorientovať sa v danej situácii. V opačnom prípade by nebolo dostatočne určité, akú časť istiny zaplatil, ako bude s jeho platbou ďalej naložené, a akú časť platí na úroky a poplatky, teda odplatu dodávateľovi. Uvedené nie je možné nahradiť celkovou výškou splátky (v § 9 ods. 2 písm. k/ nie je text: „výšku, počet a termíny splátok“, ale text: „výšku, počet a termíny splátok, istiny, úrokov a iných poplatkov...“), a to ani keď z iných ustanovení zmluvy vyplýva výška úrokov a poplatkov. Ustanovenie má totiž za cieľ v zrozumiteľnej forme informovať spotrebiteľa, ako bude s jeho splátkou naložené a najmä, aká časť úveru bude ňou splatená, okrem odplaty veriteľa (porovnaj napr. rozhodnutie Krajského súdu Žilina č. 11Co 127/2015, číslo 9Co 755/2014). Súd považuje za potrebné poukázať i na to, že vo vzťahoch zo spotrebiteľských zmlúv je dodávateľ vo fakticky výhodnejšom postavení aj preto, lebo má odbornú prevahu nad spotrebiteľom, ktorému svoje služby poskytuje. Preto je možné od neho očakávať resp. aj vyžadovať, že sa k spotrebiteľovi bude správať poctivo. Ak takýmto spôsobom nepostupuje, nie je možné mu poskytnúť právnu ochranu. V praxi sa okrem iného zásada poctivosti prejavuje tým, že text spotrebiteľskej zmluvy, zvlášť ak ide o zmluvu formulárovú, má byť pre priemerného spotrebiteľa dostatočne čitateľný, prehľadný a logicky usporiadaný. Napríklad zmluvné dojednanie musí mať dostatočnú veľkosť písma, ktorá nesmie byť výrazne menšia, než okolitý text, prípadne nesmie byť umiestnená v oddieloch, ktoré vzbudzujú dojem, že sú nepodstatného charakteru. V bode 42. zmluvy termín splatnosti splátok uvedený nie je, až za bodom 45. je text vyhotovený malým písmom „Prvá splátka je splatná po mesiaci od dátumu poskytnutia úveru. Pokiaľ kalendárny mesiac nasledujúci po poskytnutí úveru neobsahuje poradové číslo dňa poskytnutia úveru, je splatnosť prvej splátky posledný deň v tomto kalendárnom mesiaci. Dátum splatnosti druhej a nasledujúcich splátok je vždy 15. deň v kalendárnom mesiaci, počínajúc kalendárnym mesiacom nasledujúcim po mesiaci, v ktorom je splatná prvá splátka“. Tento text zmluvy je vyhotovený podstatne menším až miniatúrnym písmom, než predchádzajúci text a spotrebiteľ (odporca) ho mohol podceňovať. Takáto prax u dodávateľov je nekalou obchodnou praktikou. Podľa krátkeho slovníka slovenského jazyka pritom významom slova „termín“ je: stanovený časový okamih, stanovený deň. Táto náležitosť pritom v zmluve chýba, a to pokiaľ ide o jednoznačný termín splatnosti prvej splátky, keď odporca ako spotrebiteľ by musel až po uzavretí zmluvy vyvinúť aktivitu, ktorá by viedla k určeniu splatnosti prvej splátky, spôsobom zisťovania, kedy z účtu veriteľa boli odoslané finančné prostriedky titulom úveru, na jeho bankový účet, a kedy uplynul tretí deň (podľa Úverových podmienok úver je klientovi poskytnutý v okamihu prijatia finančnej čiastky v hotovosti v danej výške alebo tretím dňom odo dňa odoslania predmetnej čiastky z účtu spoločnosti na bankový účet určený klientom), aby sa tak nedostala do omeškania a ešte vyhodnocovať, či nasledujúci

mesiac po poskytnutí úveru (ne)obsahuje poradové číslo dňa poskytnutia úveru. Náležitosť o termíne splátky, konkrétne u prvej splátky mala byť v zmluve označená (presným dátumom) už v čase jej uzavretia. Zo všetkých vyššie uvedených dôvodov, predmetný úver je bezúročný a bez poplatkov. Pokiaľ teda navrhovateľ poskytol odporcovi úver 950.- eur, pričom uhradil 1.500,30.- eur, tak už nie je povinný zaplatiť žiadnu sumu (uplatňovanú vo výške 206,95.- eur), a ani úrok (uplatňovaný vo výške 0,70.- eur), a ani úroky z omeškania (vyčíslené vo výške 6,56.- eur plus 4,36.- eur plus 1,44.- eur plus 3,18.- eur plus 3,93.- eur, a ani 8,05% úrok z omeškania zo sumy 206,95.- eur od 29.5.2015 do zaplataenia).

O trovách konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p..

Odporca si trovy neuplatnil, preto mu súd ich náhradu nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia, prostredníctvom Okresného súdu Prievidza na Krajský súd Trenčín, písomne v troch vyhotoveniach.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha (§ 205 ods. 1 O.s.p.).